

Каур Т. О.,
здобувач вищої освіти
спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: **Поточилова І. С.,**
асистент кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Особливої державної уваги потребує інформаційна сфера суспільства, оскільки її розвиток здійснюється за певними законами. Процес інформатизації, що охопив усі сфери життя нашого суспільства, з необхідністю вимагає не тільки і не стільки технічного, економічного, але, перш за все, соціологічного осмислення та аналізу соціальних наслідків загальної інформатизації суспільства.

Тим часом, формування адміністративно-правової сфери інформатизації дозволяє вести мову про сталий розвиток усіх процесів інформатизації суспільства. Але, як свідчить досвід, пряме запозичення зарубіжних напрацювань та ідеології в цій галузі не може призвести до прийнятних результатів, особливо в даний час, період радикальних перетворень у країні.

У зв'язку з цим виникає необхідність, поряд із якнайшвидшою розробкою прикладних аспектів законодавчого та нормативно-правового забезпечення інформатизації в Україні, ширшої, всеосяжної розробки зазначених проблем, які мають не лише юридичну, а й суспільне, методологічне значення [1].

Адміністративно-правове врегулювання інформаційних відносин у соціальній сфері насамперед має бути пов'язане з інформаційним забезпеченням створення належних умов життя людини, включаючи її безпеку. Потрібно розглянути питання інформаційного забезпечення реалізації концепції «стабільного розвитку» України, тобто. як збалансованого розвитку людини та природи.

Необхідно визначити обсяги та порядок державного регулювання режимів найважливіших у соціальній сфері видів інформації: правової, з надзвичайних ситуацій, екологічної, статистичної, економічної, метрологічної, інформації соціальної сфери, пов'язаної із задоволенням різних потреб громадян (зайнятість, соціальне забезпечення, житлове, комунальне обслуговування та ін).

Слід встановити порядок оповіщення користувачів про наявну для задоволення попиту інформацію (інформацію про інформацію) та правила доступу до інформації та її використання. Соціальний розвиток України вимагає ухвалення спеціального закону про інформаційне забезпечення соціального розвитку. Хоча робота в цьому напрямку ведеться, більшість названих позицій досі не досягнуто.

Туніська програма для інформаційного суспільства, прийнята 15 листопада 2005 р. на Всесвітній зустрічі на найвищому рівні з питань інформаційного суспільства, наголошує, що «постійний розвиток культури кібербезпеки має

привести до розширення доступу та активізації торговельних відносин, при цьому необхідно брати до уваги рівень соціально-економічного розвитку кожної країни та враховувати орієнтовані на розвиток аспекти інформаційного суспільства».

Звідси випливає, що з організації державного регулювання в інформаційній сфері необхідно враховувати принцип транспарентності, що декларує прозорість намірів сторін, що забезпечує досягнення взаємної довіри.

В Україні відсутній комплексний підхід до вирішення завдання розвитку державного управління в умовах використання інформаційних технологій, внаслідок чого проявляється низка негативних тенденцій, які можуть посилюватись.

По-перше, розробка та впровадження інформаційних технологій, що організуються органами державної влади, не завжди носить системний характер.

По-друге, недостатність координації використання державними органами влади інформаційних технологій призводить до того, що найкращі зразки впровадження інформаційних технологій, які реально підвищують ефективність державного управління, не поширюються належним чином.

По-третє, повільний розвиток інноваційної економіки призводить до недостатньої присутності на ринку вітчизняних інформаційних технологій.

По-четверте, високий рівень «інформаційної нерівності» (використання інформаційних технологій) у різних суб'єктах федерації та різними верствами населення.

По-п'яте, зростають загрози інформаційній безпеці.

Незважаючи на те, що протягом багатьох років здійснюється інформатизація державних органів влади, у їх роботі використовується велика кількість комп'ютерного та мережевого обладнання, але недостатньо розвинені прикладні інформаційні системи, а також інфраструктурні системи електронного уряду [2].

Слід наголосити, що особливе місце у механізмі інформаційного забезпечення державного управління займає державний інформаційний контроль, який існував і продовжує існувати у всіх відомих історії типах та видах держав, включаючи античні поліси, феодальні республіки, тоталітарні режими та сучасні демократії Заходу.

Державне регулювання використання інформаційних технологій у політичній діяльності держави, включаючи і його контроль над інформацією, незмінно входить у будь-яку відому історію «набір» цих коштів є важливим (а при вмілому використанні та дуже ефективним) інструментом проведення зовнішньої політики. Навіть кардинальні зміни у формах та способах здійснення державної влади – зміни політичного режиму, зміна способів формування та ротації політичної еліти, а також її складу, розбудова механізмів вироблення та проведення державної політики – не скасовують державного інформаційного контролю. Однак будь-яка з перерахованих та багато інших обставин може змінити методи його здійснення. Правильне розуміння ролі та місця держави в інформаційній сфері суспільних відносин або (що, звичайно, не одне й те саме)

в інформаційному суспільстві дає можливість оцінити перспективи його інформаційної діяльності всередині країни та за кордоном [3].

Отже, адміністративно-правове регулювання насамперед має бути спрямоване на дієве інформаційне забезпечення функціонування основних інститутів влади. Ефективність державного управління загалом досягається врегулюванням процедур інформаційного забезпечення та інформаційної взаємодії органів усіх гілок державної влади по горизонталі, усередині гілок – по вертикалі, включаючи органи місцевого самоврядування. Необхідно встановити права, обов'язки та відповідальність у сфері цієї взаємодії, а також у сфері інформаційної взаємодії згаданих органів із громадянами та юридичними особами. Повинен бути розроблений механізм забезпечення сумісності інформаційних ресурсів, інформаційних систем, засобів телекомунікації для інформаційної взаємодії всіх суб'єктів, які беруть участь у підготовці та реалізації керуючих рішень. Слід визначити порядок створення та функціонування інформаційно-аналітичних служб, що забезпечують прийняття обґрунтованих рішень, визначити їх відповідальність за якість та повноту інформації, що надається. Необхідно передбачити реалізацію зворотного зв'язку між органами державного управління та самоврядування, з одного боку, та громадянами, їх об'єднаннями та організаціями, з іншого боку.

Список використаних джерел

1. Штанько В. І., Бордюгова Т. Г. Інформаційне суспільство: соціальнофілософські проблеми становлення: Навч. Посібник. Харків: ХНУРЕ, 2012. 172 с.

2. Економіко-правові та соціально-технічні напрями еволюції цифрового суспільства: матеріали міжнародної науково-практичної конференції: у 2 т. Том 2. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2022. 565 с.

3. Нашинець-Наумова А. Ю. Інформаційна безпека: питання правового регулювання: монографія / А. Ю. Нашинець-Наумова. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 168 с.